

Nr 23.

Godkänd av första kammaren den 27 januari 1921.

Godkänd av andra kammaren den 27 januari 1921.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlagar.

(Konstitutionsutskottets memorial nr 4 p. 9.)

Till Konungen.

Det jämlikt § 64 riksdagsordningen från 1920 års riksdag vilande, av Eders Kungl. Maj:t i en till nämnda riksdag avlåten proposition, nr 322, framställda förslag till ändrad lydelse av § 52 regeringsformen samt §§ 33, 34 och 38 riksdagsordningen har riksdagen numera förehäft till slutligt avgörande och antagit, i följd varav nämnda paragrafer i nedanskrivna delar erhållit följande lydelse:

Regeringsformen.

§ 52.

Riksdagens kamrar äga att, på sätt i riksdagsordningen sägs, var för sig utse talman samt en förste och en andre vice talman.

Riksdagsordningen.

§ 33.

1. Så snart riksdagen sammanträtt och berättelse om förloppet av den i nästföregående paragraf mom. 1 föreskrivna granskning blivit av chefen för det departement, till vilket justitieärendena höra, eller den i hans ställe förordnad är, meddelad kamrarna, var i vad dess ledamöter angår, *välje vardera kammaren bland sina ledamöter talman samt en förste och en andre vice talman.*

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 23—28.

Närmare bestämmelser om val av talmän och vice talmän meddelas genom särskild av Konungen och riksdagen samfällt beslutad stadga.

2. Innan val enligt mom. 1 ägt rum, föres i vardera kammaren ordet av den därstädes närvarande ledamot, som de flesta riksdagar bevisat, och, där två eller flera ledamöter i lika många riksdagar deltagit, den av dem, som är till levnadsåren äldst.

3. Där talman eller vice talman under riksdag med döden avgår eller sin befattning frånträder, välje kammaren omedelbart ny talman eller vice talman.

4. Vid samtidigt förfall för både talmannen och vice talmännen i någon av riksdagens kamrar utses under ordförandeskap, som i mom. 2 sägs, en av kammarens övriga ledamöter att tjänstgöra såsom talman, till dess förfallet upphört.

§ 34.

Konungen låter offentligen kungöra den av honom för riksdags öppnande bestämda tid, som må utsättas till första eller andra söcken- dagen efter riksdags början. På den tid — — — framställa.

Då Konungen — — — undersåtliga vördnad.

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grund- lagar, vallagen, stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar ävensom stadgan om val till riksdagens utskott — — — samt frågor rörande omförmälda stadgar.

2. Utskottet — — — kommunallagarna.

3. Utskottet — — — stadgat.

4. Utskottet — — — proposition.

I händelse Eders Kungl. Maj:t täcktes godkänna de i riksdagens skrivelser nr 16 och 17 upptagna förslag till ändring i andra hänseenden av rikets grundlagar, bör § 38 riksdagsordningen erhålla följande av- fattning:

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grund- lagar, vallagen, stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar ävensom stadgan om val till riksdagens utskott — — — samt frågor rörande omförmälda stadgar.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, som angå antingen stiftande, ändring,

förklaring eller upphävande av *kommunallagarna samt* av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om *kommandomål*, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte, *eller ock överenskommelser med främmande makter i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.*

3. Utskottet *åligger* ock att äska de i statsrådet förda protokoll; *dock gälle vad i 105 § regeringsformen finnes om vissa protokoll särskilt föreskrivet.* Om utskottets rätt och plikt att, efter granskning av *protokollen*, hos riksdagen anmäla de anmärkningar, vartill denna granskning funnits föranleda, eller eljest vidtaga den med anledning av gjord anmärkning erforderliga åtgärd, så ock att, när av riksdagsman eller av annat utskott än konstitutionsutskottet fråga blivit väckt, att statsrådet eller någon dess ledamot eller föredragande sitt ämbete på obehörigt sätt utövat, däröver, före frågans avgörande av riksdagen, avgiva yttrande, därom är i regeringsformen stadgat.

4. Utskottet tillkommer — — — vägrar proposition.

I händelse endast det i skrivelsen nr 16, men ej det i skrivelsen nr 17 upptagna förslag vinner Eders Kungl. Maj:ts bifall, bör § 38 riksdagsordningen erhålla följande lydelse:

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grundlagar, vallagen, *stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar* ävensom stadgan om val till riksdagens utskott — — — samt frågor rörande omförmälda *stadgar.*

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor, *som angå äntingen* stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av *kommunallagarna samt* av lagar och författningar om statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte, *eller ock överenskommelser med främmande makter i ämnen, som ej tillhöra annat utskotts behandling.*

3. Utskottet *åligger* ock att äska de i statsrådet förda protokoll; *dock gälle vad i 105 § regeringsformen finnes om vissa protokoll särskilt föreskrivet.* Om utskottets rätt och plikt att, efter granskning av *protokollen*, hos riksdagen anmäla de anmärkningar, vartill denna granskning funnits föranleda, eller eljest vidtaga den med anledning av gjord anmärkning erforderliga åtgärd, så ock att, när av riksdagsman eller av annat utskott än konsitutionsutskottet fråga blivit väckt, att statsrådet eller någon dess ledamot eller föredragande sitt ämbete på obehörigt

sätt utövat, däröver, före frågans avgörande av riksdagen, avgiva yttrande, därom är i regeringsformen stadgat.

4. Utskottet tillkommer — — — vägrar proposition.

I händelse endast det i skrivelsen nr 17 upptagna förslag i vad det avser förändrade bestämmelser rörande kommandomål vinner Eders Kungl. Maj:ts bifall, bör § 38 riksdagsordningen erhålla följande lydelse:

§ 38.

1. Konstitutionsutskottet tillkommer att granska rikets grundlagar, vallagen, *stadgan om val av talmän och vice talmän i riksdagens kamrar* ävensom stadgan om val till riksdagens utskott — — — samt frågor rörande omförmälda *stadgar*.

2. Utskottet skall vidare meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av dit hänvisade frågor angående stiftande, ändring, förklaring eller upphävande av lagar och författningar rörande statsrådets ansvarighet, om statsdepartementen, om *kommandomål*, om förvärvande och förlust av medborgarrätt, om rikets vapen och flagga och om allmänt kyrkomöte så ock av kommunallagarna.

3. Utskottet — — — stadgat.

4. Utskottet — — — proposition.

Stockholm den 27 januari 1921.

Med undersätlig vörndnad.